

# CANADA.

## THE SWEDISH WEEKLY.

ARG. VII.—N. R. 51.

WINNIPEG, MAN., 21 DECEMBER 1899.

LÖP. N. R. 302.

### Julens budskap.

Hör, med till väntansqualfyllda grafvar  
Tränger i natten ett fridens ljud:  
"Frid på jorden"  
Klingar från rynder vida  
och vid ordet  
Natliga växer vida,  
Medan i skenask darrande stafvar  
Fridlösa hjertas till namnet: Gud.

Öfver förbristrens molnhöjda tinnar,  
Öfver ditt stora k. splittrade sjö,  
Hör du: "Åra  
Gud uti höjden vare!"  
Rymden bära  
Lotvet på vingar snare  
Upp till en nådig Fader, som tvinnar  
Trädarne samman till ALLAS vil.

Hjerta, o hjerta, du qualfyllda hjerta,  
Irrande tjerran från fridens Gud:  
"En god vilja"  
Hyer din Gud och låter  
Fridens lifja  
Växa på jorden åter,  
Då i sitt eget lidandes smärta  
Fridsforsten fyller brutna Guds bud.

Hör de susa genom natten,  
Genom smärtans längsta natt,  
Fridens ljud kring land och vatten,  
Oppna hvarje fridlost tjäll,  
Der suckarne röfna sin qväll.

Öfvermodet stiger neder  
Uti ödmjukhetens dal  
Och sitt "ära vare" beder  
Under engels fridlost tjäll:  
"Åra ske Herren, vår Gud!"

Kring fattiga herdor på öde had  
Der faller ett sken ifrån himlen ned,  
Och fattiga hjertan i stilla rund  
De sågo i mid-attens fyllda stund  
Guds kärlek i Sonen förklarad.  
Ty himmelens englar de lofvade Gud,  
Som lyste vårt läge tillskyddande haun,  
Till fridsstansens krubba, till kärleken  
famn.

Der ringaste mask blir försvarad,  
Och Betlehemsskenet sig spred med makt  
Allt längre, allt längre till öde t. ekt,  
Der hjertan förtefva i bröst på frid,  
Der hjertan förblöda i lifve s. strid,  
Till hungrende själar i världen,  
Och skeldag fylles, och seket kom,  
Och julagrar grydde och vände vil om,  
Men äbrigt den stjernan från himlen gled,  
Som ländes då Gud i sin Son stog hit ned  
Att lysa på irrande färdan.

Än ned till syndens qualfyllda grafvar  
Tränger med tjerran ett fridens bud:  
"Frid på jorden"  
Klingar ur rynder vida,  
Och vid ordet  
Kristnade sekel bida,  
Medan vid julflys darrande stafvar  
Fridlösa hjertas på julens had  
(Ur "Valkyrian")

Om provinsvalet i Manitoba säger "Woodstock Sentinel Review": Mr Greenway, som de konservativa beräknade att besegra i hans egen valkrets, har igen blifvit återvald. Som en medlem af parlamentet, antingen som ledare för regeringen eller oppositionen, skall han fortfarande tjäna Manitoba. Han är en framstående personlighet i dess historia. Under tolf års tid har han fört en regering som af resonabla människor kunna finna fel med. Han var den förste liberala premier ministern i provinsen och hans administration har framkallat beundran in om hans parti utöfver hela Dominion. De bästa man möta politiska nederlag. Förlusten, om hans regering verkligen är besegrad, är Manitobas, och icke de män, som troget ha försökt att leda dess affärer.

### CANADA.

#### Quebec.

Den till fängelse dömda presidenten i Ville Marie banken i Montreal har uppgifvit, att bankkassören är på balans af nära en million dollars.

Canadas nickelutförsel till Förenta Staterna har antagit sådana proportioner, att exporttull blir nödvändig, för att få metallen att stanna inom landet och förädlas.

#### Ontario.

De 2,000 arbetarne vid bombulfabriker i Cornwall ha erhållit notis om 10 proc. löneförhöjning vid nyåret.

Flera indianer från stammarna i östern ha anmält sig villiga att gå till Syd Afrika och tjänsjörå som kuskapare.

En firma i Belleville har erhållit en order på 25000 lbs preserverade grönsaker för engelska arméns räkning. Sadlar och remtor tillverkas i stora lager flerstädes för engelska armén.

Generalguvernören har benådadt Paul Salbourin, en indian i Edmonton, som dömts till döden för mord å sin svagerska, och förvandlat hans straff till listids straffarbete.

Ett andra canadiskt regemente på 1,000 man skall nu afsändas till Syd Afrika, för att hjälpa moderlandet att stuka boerna. Regimentet skall vara färdigt att afgå inom två veckor. Som chef för detsamma nämnes öfverste Evans i Winnipeg. Det kommer att till en stor del sammanställas af beridna polismän från nordvestterritorierna.

Rat Portage. En man vid namn Anderson blef härom dagen illa skadad vid en dynamitexplosion i C. P. R. bangården härstädes.

Hugh Camerons boardinghus i Norman nedbrann till grund i lördag. Invånarne hunno ut med lifvet i sista minuten, ty ingen märkte elden förrän skorstenen ramlade. Stadsbokhållaren Brydon har helt sonika afskedats af stadsfullmäktiga och ämnar nu vid domstolen försöka få upprättelse med \$10,000.

Baptistpastor Erikson är f. n. stadd på en tur genom Förenta Staterna för att insamla pänningar till kyrkobygget i staden.

#### Manitoba.

Municipal valet i provinsen hölls i tisdags den 19 dennes.

En tramassfabrik kommer troligen att anläggas i Brandon.

M. & N. W. banan har hos regeringen anhållit om ytterligare sju år för förlängandet af sju järnvägslinier.

Campbells elevator i Glenboro nedbrann i tisdags med innekliggande 15000 bu. hvete. Assuransen betäcker hvete förlusten.

C. P. R. har inlämnat en sökan om rätt för anläggandet af ytterligare flere banor under nästa år. Bland dessa inbegripes West Selkirk banans utsträckning till Little Saskatchewan.

En 45 år gammal engelsman fanns den 13 dennes ihjäl i usen ej långt från Carmen med en tom whiskybutelj vid sin sida. Han hade på senare tiden arbetat hos en farmare.

John Theobald blef i torsdag dödad af ett fallande träd under skogshuggning i närheten af Stockton. Han var endast 19 år gammal.

Valen i Dauphin och Gimli förra veckan utföll så, att i den förra valkretsen blef Mr Burrows, lib., återvald med 425 röster majoritet. I Gimli blef Baldwinson, kons., vald med 8 rösternas majoritet. Mr Macdonald har nu 23 anhängare och Mr Greenway 17. Af de 23 kons., blefvo sex valda med mindre än 20 rösternas majoritet.

#### N. W. Territorierna.

En half million lbs smör har under säsongen tillverkats vid regeringens mejerierna i territorierna.

Liberalerna i Östra Assiniboia höll en konvention i Moosomin den 13 dennes som beskifvades som ett af de bäst lyckade möten därstädes. Nuvarande parlamentsledam., Rev. J. M. Douglas, blef enhälligt återuppsatt som partiets kandidat.

En sorglig olyckshändelse inträffade i fredags vid Roche Perce, i det en norman, Martin Johnson, öfverkördes af ett tag och fick låda benen afskurna. Han infördes genast till Estevan men lefde endast två timmar. Han efterlämnar inga släktingar här i landet.

Nordvestterritorierna är man beredd på, att sätta upp en frikår, sammansatt af duktiga ryttare från slätterna och bergen. I Moosomin är krigslusten lågan de. Hvad som behöves, är endast en million, som kan utrusta och transporterat ett regemente på 1000 man.

#### British Columbia.

Tullkontoret i Victoria rapporterar, att Canadiska varor utgör 80 procent af införseln till Yukon, trots alla ansträngningar som köpmännen i Seattle göra. Genom Victoria hafva i år sändts varor för \$2,079,000 mot \$53,000 år 1897.

#### Utlandet.

Den amerikanske generalen H. W. Law on blef skjuten och dödad den 16 dennes vid San Mateo af filippinerna.

Minister kris säges vara på bane i England och kolonial sekretären Chamberlain säges blifva utesluten.

Konung Menelik i Abyssinien säges vara ute på krigssträt. Han har vara på marsch mot Egypten, uppvidlad därtill af franska och ryska sändebud, hvadan England vantar oroligheter från det hållet.

Krig är på väg att utbryta mellan Frankrike och Kina. En skarmytning har redan ägt rum, hvå vid sju fransmän och sextio kineser sårades.

Under den panik, som de senaste dagarna rådt på de stora börsarna i London, New York och Montreal, förbjöds en Overton, Paine i New York på några dagar \$2,000,000.

## Kriget med Transvaal.

### Blodiga slag.

#### Engelsmännen tillbakastagne på alla punkter

#### Skandinaviska boertruppen tillintetgjord.

Inom en veckas tidrymd hafva tre engelska generaler på tre skilda håll försökt driva boerna från deras ställningar, men vid alla tillfällen fått återvända med blodiga pannor. Undsättningsmeerna till Kimberley och Ladysmith hafva den ene efter den andre blifvit tillbakastagna medan boernas positioner förstärktes betydligt. Om de kunna hålla dessa så länge att de kunna få de belägrade städerna att kapitulera i tid är står att se. Engelsmännen skeppa och rusta ut trupper allt hvad de för må både från England och Indien, men både Ladysmiths och Kimberleys ställning rapporteras som försvifad. De lidna förlusterna hafva försäkrat England i sorg, men krigspartiet är ännu mera rasande och beslutsamt att cröfra de små sydafrikanska republikerna. Ifrån att vara eröfringskrig har England hittills endast fört ett försvar af egna besittningar, och ingen kan säga, hvad det kommer att sluta, ty de lidna nederlagen hafva i tvärt ut ytterst menligt på Englands militära prestige, och Capokolonien lär nu befinna sig i ett tillstånd af fullständig revolution.

General Roberts, Englands gamle ryktbare general från de indiska krigen, har nu utnåmats till öfverbefäl hafvare i Syd-Afrika med general Kirchner från Soudan som stabschef, i stället för gen. Buller, som fött öfverbefälet i Natal på sin lott. Med dessa två sista nämnda har England skickat alla sina store generaler mot boerna, och om de ej få bukt med boerna blifva vär boerna lämnade i fred. En amerikanare, som nyligen anländt från Transvaal, säger, att Europa och England icke ha den ringaste aning om republikernas militära tillgångar. Befästningarna kring Pretoria och Johannesburg, anses han för ointagliga, alla slags moderna krigsredskap samt ammunition och proviant i oändligt upplag hvarjämte 6,000 öfvade tyskar hållas i reserv. Enligt hans åsikt, kan ingen engelsk armee komma ur Transvaal lefvande.

GENERAL METHUENS NEDERLAG. Knappt hade förväningen öfver general Gatacers nederlag vid Stormsberg hunnit lägga sig förrän ohyeten kom, att general Methuen blifvit tillbakastagna vid Magersfontain, några mil norr om Modder River. Bataljen började på söndags eftermiddagen den 9 med häftig kanoneld från engelsmännens batterier men boerna förblevo tysta. På natten inryckte infanteriet i ställning, och marscherade på så bländt, att de annu voce formerade i slutna led, då de märkande sällvorna från boernas skyttegrävar svepte öfver dem i den skumma dagbräckningen. Af hög ländarebrigaden återstod efter stridens slut 150 man. I stridens början sände general Cronje den skandinaviska friskaran på 200 man att storma en stark engelsk position, hvilket de gjorde, men de engelska batterierna riktade en så förskräcklig eld på den punkten, att Cronje, enligt hans egen rapport, ej kunde

sända dem hjälp. Truppen led svårt och såges nästan ha blifvit tillintetgjord. Stridslinien sträckte sig på 14 mils längd. Mörkdandet fortgick hela dagen och afslutades med den engelska armeens reträtt ned till Modder River, där den förskansat sig. Engelsmännen kvarlämnade öfver tusen man i döda och sårade, däraf 70 officerare. General Wauchope märkes bland de dödade. Boerna togo 60 fångar, flera hundra gevär och ammunitionsåador. Deras förlust i döda och sårade ansås till många hundra.

#### BULLERS MISSLYCKADE FÖRSÖK ATT ÖFVERGÅ TEGULA RIVER.

Trots dessa motgångar kände sig den engelska nationen tröstad vid tanken på general Buller, som med en stark armee sakta men säkert framträngde till Ladysmiths undsättning. Han var den, som med en lysande seger öfver Joubert skulle reparera Englands krigslära och föra sina trupper direkt till Pretoria. Denna kansla tog sig också uttryck i ett burs telegram på torsdagen, som sade, att general Buller undsatt Ladysmith och tagit 10,000 boer tillfång. På lördagsmorgonen kom general Bullers rapport om nederlag vid Colenso. General Buller försökte i fredags tillfvinga sig öfvergången af Tegula river. Han hade delat sina 40,000 man på tre kårer, hvilka hvar på sitt ställe skulle gå öfver ån samtidigt. Striden började med den vanliga taktiken: engelsmännen brassade under timmat på med sina kanoner under det boerna lågo tysta och osedda på sina poster, tills de hade sina motståndare på kornet, då deras mauseled började sitt slaktande. Två batterier på sju stora snabbskjutande sjökanoner och sex vanliga fallpjäser körde upp i position på en flodbanken, då i det samma en fruktansvärd salva brakade löst från andra stranden, dödade och sårade hästar, kuskar o. kanouier och drivande resten af servisen tillbaka. Förtvillade försök gjordes af engelsmännen att återtaga kanonerna, men de lyckades ej få med sig mer än två, de öfriga föll i boernas händer. När generalen förlorade sitt artilleri, fann han det omöjligt att komma fram, utan retriterade tillbaka till Cheveluy med en förlust af 750 i döda och sårade samt 350 fångar. Boernas styrka ansås till 15,000 man.

General French har på sydgränsen haft vexlande framgång, i det han framträngt till Arundel, men därför från måst falla tillbaka igen. General Gatacer ligger befästad vid Molteno och torde ej kunna komma att röra på sig så snart. Från Mafeking har ej kommit underrättelser sedan den 6 dec. då allting var väl.

England har nu utkallat sin reserv och 100,000 man skola ytterligare skeppas till Sydafrika. Alla stora oceanfartyg skola förhyras. Därför jämte sammandrages en armeekår i Indien, som genast skall afsegra från Bombay till Durban. Man är äfven beredd på att mobilisera flottan, ty man fruktar, att stormakterna snart skola frestas att lägga sina näsor i båt.

Rykten komma från boerhåll, att president Kruger är villig att sluta fred. I annat fall kommer han att utkalla holländarne i hela Syd-Afrika till frigöreskamp mot England. Villkoren säges vara, att England betalar sina egna krigsomkostnader samt ej vidare blandar sig i Transvaals inre angelägenheter.

10,000 man beridd infanteri skall med det snaraste afgå från England till Syd Afrika.